

Nasir El-Fehd

---

64 FETVA

Nasir El-Fehd

64 FETVA

2016

Titulli:

64 FETVA

Autor:

Nasir El-Fehd

Përktheu dhe përshtati:

Omer Ef. Bajrami

Përmbledhi dhe rradhiti:

Hetem Ibrahim

2016

PARATHËNIE

Hamd-i i takon All-llahut ﷻ, ndërsa *salavat-et* dhe *selam-et* qofshin mbi Vulën e Pejgamberëve, Muhammedin ﷺ, familjen e tij, shokët e tij dhe mbi gjithë ata që e ndjekën dhe do ta ndjekin rrugën e tij deri në Ditën e Gjykimit.

Ky libër, nuk është i shkruar nga vetë dijetari (Nasir El-Fehdi), por është përmbledhje e *fetva*-ve të tij.

Arsyet e zgjedhjes së këtij libri janë:

1. Pëmban *meseleh* aktuale (që lidhen me kohën tonë);
2. Janë pyetje të lehta.

** Pyetjet do të janë të përfaqërta, nuk janë bukfal. Kryesorja, jemi munduar të dalim në atë që kuptohet nga pyetja.

Omer Ef. Bajrami

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Në emër të All-llahut, të
Githëmëshirëshmit, Mëshirëplotit!**

PYETJA NR. 1

*Kur dikush e merr ndonjë post në shtet dhe i bën
sexhdeh Ataturkut, duke e pasur kusht atë,
ndërsa dikush e arsyeton me maslahat (një dobi
të caktuar) ... ?*

Kufr-i nuk lejohet, përveç se me *ikrah*
(imponim).

Kush bie në *kufër*, duke mos pasur *ikrah*,
mallkimi i All-llahut është mbi të, edhe nëse e
ka nijetin e mirë.

Argumenti është në dy mënyra:

1. Qartësimi i *menhexh*-it të Pejgamberit ﷺ në *maslaha*-në e *da'vet*-it

Nëse e shohim kohën e Mekkes, Pejgamberi ﷺ dhe Sahabet ؓ përjetuan tortura të mëdhaja: dikush u vra, dikush u dënua, dikush u robërua, u bojkotuan totalisht, etj., ndërsa mushrikët nuk kërkonin prej Pejgamberit ﷺ që t'i ardhuronte idhujt, por kërkonte që të heshte; por megjithatë, Pejgamberi ﷺ nuk hoqi dorë prej misionit të tij. Bile, mushrikët i propozuan që ta bënë mbret, i ofruan pasuri, gra, etj., por Pejgamberi ﷺ nuk pranoi, ngase dobia më e madhe është ruajtja e *teuhid*-it.

2. Të shohësh se çka don të thotë të marrësh një *menhexh* tjetër jashtë *menhexh*-it të Pejgamberit ﷺ

Shembulli me 'havarixhët:

'Havarixhët janë grupi i parë që janë paraqitur në mesin e muslimanëve. Ata u ngritën kundër 'Alijjut dhe Mu'avijut ؓ dhe i shpallën kafira ata dhe pasuesit e tyre. Gjithashtu, ata i shpallën kafira edhe vepruesit e mëkateve të mëdha. Ata dolën jashtë *menhexh*-it të Pejgamberit ﷺ.

Për ta, Pejgamberi ﷺ ka thënë: “Dalin nga feja ashti siç del shigjeta nga harku”¹; dhe: “Çentë e zjarrit të Xhehnnemit”²; dhe: “Lum për atë që i mbyllet ata e mbysin”³.

Sipas shumicës së dijetarëve, ‘havarixhët konsiderohen musliman⁴; ndërsa sipas një pakice, ata nuk janë musliman⁵.

Me gjithë gabimet e tyre, ata këtë e bënë duke ia dashur të mirën Islamit; bile ‘ibadet-i i tyre është shumë i madh në krahasim me të tjerëve; por megjithatë, mendimi i mirë i tyre dhe ‘ibadet-i i tyre nuk i arsyeton ata.

Prandaj, të lejosh të bëhet *kufër*, siç lejojnë sot shumë të devijuar, duke lejuar zhytjen nëpër parti të ndryshme dhe sisteme të *kufër*-it, me

---

¹ Bu’hariju: 9/92 nr. 5057; Muslimi: 2/746, 747 nr. 1066.

² *Hadith-i është daif* (i dobët). Ibn Maxheh: 1/61 nr. 173; Ibn Ebi Asim në “*Sunen*” 2/438 nr. 176; Hatib Bagdadi në “*Tarihu-l-Bagdad*” 6/319 dhe 320; Axhuri në “*Sheri’ah*” f. 37, nga Is’hak El-Erzak. E transmeton edhe Ebu Naimi në “*Hulijetu-l-evlija*” 5/56, nga Sufjan Eth-Theuri, nga A’meshi.

³ Ahmedi në “*Musned*” 2/382; Axhuri në “*Sheri’ah*” f. 35, 36; Ebi Asim në “*Sunneh*” 2/438, 439 nr. 906.

⁴ Ky është edhe mendimi i ‘Alijjut ﷺ.

⁵ Ky është mendimi i Bu’harijut.

qëllim të një dobie të caktuar, është e kotë dhe është *kufr*, për të cilin nuk ka arsye.

PYETJA NR. 2

A lejohet veshja e teshave të kufr-it, nëse e shohim se është duke ardhur ushtria e kafirave dhe ka rrezik për muslimanët?

Rasti me Salahuddin Ejjubin:

Salahuddini, kur krishterët i rrethuan muslimanët (në një vend) dhe atyre ju ndërpre ushqimi, i morri disa anije (të cilat i kishte plaçkë lufte dhe ishin të njejta me të krishterëve), i detyroi disa ushtarë që t'i rruanin mjekrat, t'i veshnin teshat e krishterëve, dhe në anije e vendosi një kryq të madh; dhe kështu arriti që t'u dërgonte ushqim muslimanëve.

Këtë rast e ka përmendur Ibn Kethiri në "*El-bidajetu ve-n-nihajeh*" dhe nuk e ka kritikuar.

Rruajtja e mjekrës, veshja e teshave, vendosja e arit, në raste nevoje është e lejuar, ngase ka ardhur në argument se lejohet gënjeshtria, mendjemadhësia, etj., në raste lufte.

Ndërsa, ngritja e kryqit, ku kuptohet madhërimi i tij, nuk lejohet⁶, ngase këtë nuk e lejon, përveç se *ikrah*-u (imponimi).

Disa '*ulema*' e lejojnë këtë dhe nuk bëjnë dallim mes *ikrah*-ut dhe *darura*-së, duke u mbështetur në disa argumente:

1. *Hadith*-i i Muhammed ibn Meslemes:

Pejgamberi ﷺ tha: "*Kush shkon që ta vrasë Ka'b ibni Eshrefin?*" Atëherë u ngrit Muhammed ibn Meslemeh dhe kërkoi nga Pejgamberi ﷺ që Kabit t'ia thoshte disa fjalë, dhe Pejgamberi ﷺ e lejoi. Kur shkoi Muhammed ibn Meslemeh te Ka'b ibni Eshrefi, u paraqit kinse është kundër Pejgamberit ﷺ dhe i tha: "*Ka ardhur në Medineh dhe është duke na lodhur duke na e mbledhur zekatin ...*", deri sa Ka'bi mendoi se Muhammed ibn Meslemeh është kundër Pejgamberit ﷺ. Dhe kështu kaluan disa ditë, deri sa Muhammed ibn Meslemeh e gjeti momentin dhe e mbyti Ka'b ibni Eshrefin.

---

⁶ *Shej'hu* thotë: "*nuk lejohet*", ndërsa në realitet është dashur të thotë: "*është kufër!*", por këtë e bën me qëllim që mos t'ia hapë rrugën teprimit.

Sipas këtyre dijetarëve, Muhammed ibn Meslemeh bëri *kufër* (i tha ato fjalë), për një dobi të caktuar (darurah).

Kundërpërgjigje:

E para: që t'i thoshte ato fjalë, ia lejoi vetë Pejgamberi ﷺ;

E dyta: ai nuk ka bërë *kufër* me thënien e atyre fjalëve, ngase është realitet që muslimanin e lodhin *'ibadet*-et dhe ai për këtë nuk e fajëson as Islamin e as askënd.

2. Hadith-i i Haxhaxh ibn 'Al-lat:

Haxhaxh ibn 'Al-lat e kishte pranuar Islamin dhe për këtë nuk e dinin mushrikët e Mekkes. Në luftën e 'Hajberit, ai kërkoi nga Pejgamberi ﷺ që të shkonte në Mekkeh dhe ta merrte pasurinë, ngase e kishte lënë atje, dhe kërkoi nga Pejgamberi ﷺ që t'i thoshte disa fjalë, ndërsa Pejgamberi ﷺ i tha: “*Thuaj çka të duash!*”. Haxhaxhi u nis për në Mekkeh, dhe kur arriti atje, ju tha: “Muhammedi e ka humbur luftën me jehudët, andaj kam ardhur që ta marr pasurinë, të shkoj të blej robër musliman dhe t'i sjellë në Mekkeh!”. Mushrikët u gëzuan shumë

nga ky lajm dhe Haxhaxhi e mori pasurinë dhe u kthye te Pejgamberi ﷺ.

Sipas këtyre dijetarëve, Haxhaxhi bëri *kufër*, ngase të paraqitesh kinse gëzohesh me humbjen e muslimanëve është *kufër*.

Kundërpërgjigje:

E para: që t'i thoshte ato fjalë, e lejoi vetë Pejgamberi ﷺ;

E dyta: ai nuk bëri *kufër*, por vetëm gënjeu.

Andaj, *kufër*-i nuk lejohet, përveç se me *ikrah* (iponim). *Ikrah*-u e lejon *kufër*-in, siç përmendet në *ajet*:

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ
وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ ...

“Ai që pas besimit (iman-it) të tij e mohon All-llahun, me përjashtin të atij që dhunohet (për të mohuar), e zemra e tij është e bindur plotësisht me besim ...”
(En-Nahl: 106)

PYETJA NR. 3

Nëse dikush nuk ka mundësi t'i nxjerrë disa sende të vetat, përveç se me ligje të tagut-it, atëherë kjo a është darurah? Cila është përgjigjeja?

Një gjë e tillë nuk lejohet, përveç se me *ikrah* (imponim).

Disa mendojnë se *darurah* e lejon një gjë të tillë, duke u argumentuar me *hadith*-in e Haxhaxhit, sikur disa që e fusin *darura*-në në *ikrah*, por më e saktë është se kjo nuk lejohet.

PYETJA NR. 4

Çështja e ngritjes së argumentit dhe kush e ngritë atë?

Kjo çështje dallon, varësisht prej gjendjes:

1. Ajo që lidhet me *'aslu-d-dinn-in*

Ai që nuk e ka këtë është kafir, pa marrë parasysh a ju ka ngritur argumneti apo jo.

Atij që nuk i ka arritur argument, nuk dënohet me vrasje në këtë dunja dhe me zjarr në *A'hiret*, përkundër atij që ju ka ngritur argument.

Si i ngritet argumneti?

Mjafton që atij t'i arrijë diçka për Islam, pa marrë parasysh prej muslimanit apo prej kafirit; ose ka pasur mundësi ta dijë, por ia ka kthyer shpinën. Këta janë kafira edhe në dunja edhe në *A'hiret*.

Pejgamberi ﷺ ka thënë: “Nuk dëgjon dikush për mua, qoftë jehudë apo krishterë, e pastaj vdes dhe nuk beson në atë që kam ardhur, përveç se do të jetë prej banorëve të Xhehennemit”.

2. Ajo që ka të bëjë me mesele-të e qarta të fesë

Shembull, sikur që janë *vaxhib* katër shtyllat e fesë, zinaja, alkooli, etj.. Në këto *meseleh* arsyetohet ai që nuk din dhe nuk ka pasur mundësi ta dijë, sikur i riu në Islam, ose ai që jeton larg muslimanëve.

Si i ngritet argumenti?

Nëse i arrin atij argumneti për këtë *meseleh*. Ngritjen mund t’ia bëjë qoftë edhe një musliman i thjeshtë.

3. Ajo që ka të bëjë me mesele-të e fshehta

Këta dallojnë prej vendit, kohës, personit, dhe kjo ka të bëjë me *i’htilaf* (mospajtime).

Ibn Tejmijeh, për xhemijjet, të cilët thonë se All-llahu është gjithkund, në fillim nuk i ka shpallur kafira.

E gjithë çështja lidhet me përgënjeshttrimin.

Si i ngritet argumenti?

Duke ua zbërthyer argumentin. Këtë duhet ta bëjë ai që është i ditur.

PYETJA NR. 5

Cila është çështja e qartë, kur te'vil-i mund të llogaritet arsye për dikënd?

Nëse ai e përgënjeshton ose e kundërshton argumentin.

PYETJA NR. 6

Çështja se All-llahu qëndron mbi 'Arsh ka mbi një mijë argumente. A është prej mesele-ve të qarta?

Ka *meseleh* që dallojnë në bazë të vendit, kohës dhe personit, dhe e gjithë çështja varet te përgënjereshtrimi.

Kjo çështje ka qenë e qartë te *selef-i*, por më vonë është bërë e paqartë.

PYETJA NR. 7

Çështja e kuptimit të argumnetit?

Është kusht që ta kuptojë (për atë që je duke ia treguar), por nuk është kusht që të bindet.

Kuptimi i argumentit nënkupton dy gjëra:

1. *Ta kupton atë që thuhet* - kjo është kusht;
2. *Ta kupton realitetin e saj dhe të bindet* - kjo nuk është kusht.

PYETJA NR. 8

Çka don të thotë: nuk e ka kuptuar argumentin?

Lidhet me pyetjen numër 7.

PYETJA NR. 9

Pshtjellimi dhe shtrembërimi që 'ulema'-të ua bëjë xhema'at-it në çështjet e shirk-ut dhe 'aslu-d-dinn-it, a është arsye për popullin e thjeshtë?

Mashtrimi i dijetarëve nuk është arsye në shirk-un e madh, sepse kush bjen në *kufër*, pa *ikrah* (imponim), ai është kafir.

Pejgamberi ﷺ ka thënë: “Nuk është humbja e dijes me zhdukjen e saj, por me vdekjen e 'ulema'-ve; devijojnë vet dhe i devijojnë edhe të tjerët”.

PYETJA NR. 10

Pyetja i është bërë për person të caktuar, që ka bindje të caktuara?

Shej'hu ka thënë: "I këshilloj vëllezërit, që të merren me mesele-të e Sheri'at-it dhe t'ua përcjellin ato të tjerëve, dhe nuk është kusht patjetër që të flitet për persona, për çështje të caktuara që i din. Mos bëni debat me persona të caktuar, por mjaftohuni me mësimin e bazave. Kjo, jo pse ai nuk ka mundësi të bëjë kufr, të devijojë, etj., por për shkak të maslaha-së së da'vet-it.

PYETJA NR. 11

Cili është hukm-i për mbledhjet të cilat bëhen për bashkimin e feve?

Kjo është mbledhje e mallkuar, e cila e prishë ‘*aslu-d-dinn-in*; shkatërruese e miqësisimit dhe armiqësisimit; përgënjeshtuese e *ajet-eve*; kundërshtuese e asaj që e thotë All-llahu për *Xhihad-in*; etj..

Ai që e organizon, pjesëmarrësi dhe ai i cili kënaqet, është *kafir murtedd*.

PYETJA NR. 12

A është arsye mashtrimi i 'ulema'-ve që ua bëjnë popullit në çështjet e kufr-it?

Kufr-i nuk arsyetohet, përveç se me ikrah.

Arsyetimet tjera (xhehl-i, te'vil-i, 'hata'-i) janë dy lloje:

1. *Nëse nuk ka arsye fare (sikur arsyetimi i tepërt me xhehl, saqë i kanë arsyetuar edhe adhuresit e varrezave)*

2. *Nëse nuk ka në realitet kufr fare (sikur çështja e 'hata'-it dhe te'vil-it)*

Sipas Shej'hut, ata nuk kanë bërë kufr fare, ndërsa sipas tjerëve, ata kanë bërë kufr. Fundi është i njëjtë, ngase nuk shpallen kafira.

* * *

Personi i cili mashtrohet është në dy gjendje:

1. *Ose e vepron (si, për shembull, shirk-un) dhe nuk ka arsye;*

2. Ose nuk e vepron dhe e din se ajo është shirk, por personin e parë nuk e bën tekfir - Ky i dyti nuk bën kufr.

* * *

Rregulli: “**Kush nuk e bën kafirin kafir, edhe ai është kafir!**”, dhe këtu ka gabime shumë.

Llojet e njerëzve që nuk janë musliman:

1. *El-kafiru-l-’asli* (si jehudi, krishteri, ateisti, etj.) - Këtë lloj, kush nuk e llogaritë kafir, edhe ai është kafir.

2. *Murtedd-i, i cili e thotë qartë se ka dalur nga feja (Islami)* - Ky është si grupi i parë: kush nuk e llogaritë kafir, edhe ai është kafir.

3. *Kafiri murtedd, i cili bie në një kufr për të cilin ka ixhma’* (sikur tallja me fenë, etj.) - Ai i cili këtë nuk e bën *tekfir*, është në dy gjendje:

A. Ose është prej atyre që e pranon se fjala dhe vepra e tij është kufr, mirëpo ndalet në tekfir - Ky nuk bën kufr (ngase nuk e përgënjeshton ajet-in);

B. Ose është prej atyre që thotë se fjala dhe vepra e tij nuk është kufr - Këtij i ngritet argumenti, pas së cilës, ose e pranon, ose bëhet kufr (bëhet kafir).

4. **Kafiri murtedd, i cili bie në kufr, për të cilin ka i'htilaf** (sikur lënia e namazit, etj.) - Këtu rregulli nuk vlenë (për atë që nuk e konsideron këtë kafir).

PYETJA NR. 13

Cili është mendimi juaj, për atë i cili thotë se, për t'u shpallur dikush kafir, duhet të plotësohen kushtet dhe të largohen pengesat?

Kjo nuk është e vërtetë, sepse kjo vlen në mesele-të e paqarta, e jo në ato të qarta.

Rregull: Secili që vepron diçka që e kundërshton nënshtrimin ndaj All-llahut, ai është kafir, përveç atij i cili e vepron me *ikrah!* (Secili që bën *kufër*, shpallet kafir!)

Nënshtrimin ndaj All-llahut e prishin dy gjëra:

1. Nënshtrimi ndaj All-llahut dhe dikujt tjetër - Kjo është *shirk*;

2. Mosnënshtrimi ndaj All-llahut fare - Kjo është përgënjeshttrim, paraqitje mendjemadh, etj..

Shembull: Ai i cili adhuron dikë tjetër pos All-llahut duke qenë *xhahil*; ose ai i cili e bën

hallallin haram duke qenë *xhahil* dhe nuk ka mundësi ta din; ose ai i cili e bën haramin hallall dhe nuk është prej atyre që nuk kanë mundësi ta dinë - ky shpallet kafir.

PYETJA NR. 14

Cili është dallimi ndërmjet 'aslu-d-dinn-it, mesele-ve të qarta (dhahirah) dhe atyre të fshehta ('hafijjeh)?

1. **'Aslu-d-dinn-i** - Këtu hynë: *teuhid-i* dhe largimi nga *shirk-u*; njësimi i All-llahut dhe mohimi i *tagut-it*; ose *LA ILAHE IL-LALL-LLAH*. Çdo gjë e cila e prishë Islamin, edhe pa ju ngritur argumenti, hyn në '*aslu-d-dinn*'.⁷

2. **Mesele-të e qarta (dhahirah)** - Çka nuk e prishë Islamin, përveç se me arritjen e argumentit, hyn në *mesele-të e qarta*, dhe kjo vërtetohet duke arritur personi në përgënjeshtim, kundërshtim, mendjemadhësi, etj..

3. **Mesele-të e fshehta ('hafijjeh)** - Janë *mesele-të e paqarta*, të cilat dallojnë prej vendit, kohës dhe personit. Nëse largohet dyshimi,

---

⁷ *Tekfir-i* i mushrikëve hyn në obligimet e *Shehadet-it*, por nuk hyn në thelbin e saj.

vërtetohet   përgënjeshtrimi   dhe
mendjemadhësia, atëherë ai bën *kufr*.

PYETJA NR. 15

Çka është shirk-u i vogël?

Shirk-u i vogël është: çdo fjalë, bindje apo vepër, që All-llahu dhe Pejgamberi ﷺ e kanë quajtur shirk, dhe në bazë të argumenteve, nuk të nxjerrë nga feja.

Kjo vjen në tre mënyra:

1. ***Shirk-u i fshehtë*** (sikur syefaqësia);
2. ***Shirk-u i fjalëve*** (sikur betimi në dike tjetër pos All-llahut, etj.);
3. ***Shirk-u i sebeb-eve, në ato që All-llahu nuk ka bërë sebeb*** (sikur nuskat, hajmalitë, etj.).

PYETJA NR. 16

Çka është Demokracia; cili është dallimi ndërmjet demokracisë dhe Shura-së; dhe cili është vendimi i Sheri'at-it për atë i cili hyn në Parlament?

Demokracia

Demokracia është gjykimi i popullit, dhe kjo nënkupton se ligjvënja, hallalli dhe harami, i takojnë popullit. Kjo ka qenë herët te grekët, para erës sonë, pastaj ka vazhduar deri më sot, dhe kjo është *kufr* i qartë, ngase gjykimi i takon vetëm All-llahut dhe nuk i bëhet Atij shok në gjykim.

Shura është konsulltim (te shteti Islam) i njerëzve të caktuar, për çështje të caktuara.

Dallimi ndërmjet demokracisë dhe shura-së

Demokracia dallon prej *Shura-së* më shumë se sa dallon martesë prej zinasë:

1. *Shura* vlen për çështjet ixhtihadije, për të cilat nuk ka argument;
2. *Shura* ju takon njerëzve të dalluar dhe me dije të drejtësisë;
3. Vendimi i *Shura*-së nuk është që patjetër duhet të çohet në vend;
4. Nëpërmjet *Shura*-së nuk vendosen ligje që u obligohen njerëzve.

Hyrja në Parlament

Hyrja në parlament është rrezik i madh, në disa aspekte:

A. Kjo nënkupton pranimin e gjykimit të popullit. Me hyrjen në Parlament, ai automatikisht pranon gjykues tjetër pos Allahut dhe kjo është *kufër*.

B. Ai që hyn në Parlament patjetër duhet të betohet në kushtetutë, dhe kushtetuta në vete është *kufër*, dhe rrespektimi i saj është *kufër*, e çka mund të paramendohet betimi në të?!

C. Ata të cilët paraqiten islamistë, lëshojnë pe në shumë gjëra, vetëm të arrinë në Parlament, e pastaj nuk realizojnë asnjë pjesë të vogël të asaj që kanë lëshuar pe, dhe shikoje realitetin sot, e kupton mirë këtë çetje.

Shih shpjegimin e *Shej'h* Ahmed Shakir që ia ka bërë dallimit ndërmjet Demokracisë dhe *Shura-së* në "*Tefsir*"-in e tij.

PYETJA NR. 17

Nëse paraqitet Sheri'at-i në votime, a llogaritet kjo dalje prej Islami, dhe nëse thonë se ne e dimë sigurtë, ose për afërsisht sigurtë, që shumica do ta votojnë (përkrahin) atë?

Po, ka *kufër*, dhe kjo është gjykimi i popullit që quhet Demokraci. Ne distancohemi prej kësaj. Bile nëse thuhet se gjithë populli do ta votojnë *Sheri'at-in*. Ngase, ata nuk e pranojnë pse All-llahu e ka bërë ligj, por gjykojnë ngase populli ka dashur. *Dalalet-i* i njeriut në këtë çështje është shumë i madh. Mjafton shembulli i 'havarixhëve. E si është puna e atyre që nuk i kanë cilësitë e tyre, a do të ju bëjë dobi atyre qëllimi i mirë?!

PYETJA NR. 18

Zyrat e padrejtësive (gjykatat): cila është e vërteta rreth tyre? Cili është gjykimi i Sheri'at-it për gjykimin te ta, për t'i arritur disa të drejta?

Çështja e gjykatave është çështje e ligjeve, edhe nëse në to caktojnë hoxhallarë, të cilët nuk dinë as të ecin. Nuk lejohet gjykimi në këto gjyqe.

Gjykimi në gjykatat e *kufr*-it është *kufr*, nëse plotësohen dy kushte:

1. Nëse e bën me vetë dëshirë (pa imponim);
2. Duke patur gjykata Islame.

Kush e bën këtë, nuk ka dyshim në *kufr*-in e tij.

PYETJA NR. 19

Ai i cili punon në doganë, trafik, komunë, etj., dhe është prej atyre që i mbledh taksat dhe tatimet?

Njerëzit, në lidhje me këto gjëra, janë tre lloje:

1. **Ligjvënësit dhe gjykatësit** - *Hukm-i* i tyre është i njohur (*tagut*);

2. **Populli i thjeshtë dhe i dobët, të cilët as nuk mund të kundërshtojnë e as të ndryshojnë**
- Këta janë të arsyetuar;

3. **Ata të cilët punojnë në këto punë** - Këta i përngjajnë grupit të parë, në aspektin e relaizimit të punëve, dhe i përngjajnë grupit të dytë, në aspektin e dobësimit dhe ndryshimit. Mirëpo, ta llogarisësh grupin e dytë si grupin e parë është çështje e cila duhet të shqyrtohet, për shkak të dallimit që ekziston.

PYETJA NR. 20

Cili është kundërshtimi i atyre të cilët thonë se në lidhje me grupin refuzues ka dy mendime?

(Shej'hu-l-Islam Ibn Tejmijeh ka sjellur *ixhma'* për këtë meseleh)

Çështja e grupit refuzues, shpjegim shkurtë, është në dy aspekte:

1. Shpjegimi i gjendjes së tyre

Këta i kanë dy gjendje:

A. **Luftimi i tyre** - Kjo është me pajtimin e gjuthë *fukaha*-ve;

B. **Kurf-i i tyre** - Kjo është çështje e cila ka *i'htilaf* në mesin e *fukaha*-ve.

Sahabet janë të pajtimit në *kufr*-in e tyre, por nuk e kanë thënë me fjalë, por kuptohet në bazë të veprimit të tyre.

Kush thotë se ata nuk kanë bërë *kufr*, nuk mund të themi për të se e ka kundërshtuar

ixhma'-in dhe nuk mund të themi se ka bërë *kufër*.

2. Kjo është për arsyen e *tekfir*-it të tyre

Dije se zemra ka fjalë dhe vepra. Vepra e zemrës është nënshtrimi. Nëse ekziston kundërshtimi i besimit është *kufër*. Edhe kundërshtimi i nënshtrimit është *kufër*.

Ai i cili kundërshton dhe paraqitet mendjemadh bën *kufër*.

Shembull: Nëse dikush e len namazin me përtaci, e nëse pastaj thirret dhe ai refuzon, deri sa *Sheri'at*-i e vëndon para shpatës dhe ai përsëri refuzon, ai është *kafir* me *ixhma'*, sipas Ibn Tejmijes dhe Ibn Kajjimit.

Mendjemadhësia dhe refuzimi është çështje e brendshme, që nuk kemi mundësi ta dimë, andaj esenca e gjunahqarëve është se nuk kanë *kufër*, deri sa të vërtetohet, si ajo e grupit refuzues.

PYETJA NR. 21

A ka mundësi të na e sqaroni mesele-në e tavaf-it?

Çështja e *tavaf-it*, si çështje, ka të bëjë me qëllimin dhe vendin. Kjo ka të bëjë me disa grupe të njerëzve:

1. Nëse bëhet, kudo qoftë, për dikë tjetër pos All-llahut - Kjo është *kufr*.

2. Nëse *tavaf-i* bëhet në ndonjë vend të caktuar ose të shenjtë (përveç Ka'bes), për hir të All-llahut - Ky është bida'atxhi i devijuar, i cili nuk bën *kufr*.

3. Nëse bën *tavaf* te varri i ndonjë *evlija'-së* - Atëherë këtu ka problem, se ky nuk bën *tavaf* te varri i tij, përveç madhërimit të tij. Nëse ai thotë se ky është *tavaf* për All-llah, gjendja e tij tregon se nuk e ka për hir të All-llahut, mirëpo e bën këtë për t'u afruar dhe për ta madhëruar atë. Andaj, ai i cili e bën këtë është *mushrik*.

PYETJA NR. 22

Hadith-i i "dhatu envat": A kanë bërë kufr Sahabet në këtë rast?

Sa i përket veprës së tyre, dijetarët janë ndarë në disa mendime:

1. *Ata kanë bërë shirk të madh*
2. *Ata kanë bërë shirk të vogël*
3. *Ata kanë bërë vetëm haram*

Në realitet, ata nuk kanë bërë *kufr*, ngase as që kanë vepruar diçka në realitet, por kjo është teprim në kërkesë, ashtu siç *beni israil*-ët nuk bënë *kufr* në kërkesën e tyre, por e tepruan.

Dhe, kjo assesi nuk nënkupton arsyetimin me *xhehl*.

PYETJA NR. 23

A arsyetohet fillestari në Islam, nëse ai bën shirk?

Në çështjet e *'aslu-d-dinn-it*, nuk ka arsyetim, dhe ngritja e argumentit për këtë lloj është shpjeguar më parë (bëhet qoftë edhe nga një jobesimtarë). Mirëpo, ka arsye në disa obligime dhe ndalesa (haramë).

Krahasimi me *"dhatu envat"*-in është i kotë.

PYETJA NR. 24

Për hadith-in: “Kush i thotë vëllait të vetë: “o kafir”, njërit i kthehet ajo”; a është kjo që e prishë Islamin apo jo?

Tekfir-i i muslimanit është në tre raste:

1. **Kush është *mute’evil* (me keqkuptim), duke qenë se i din argumentet** - Ky nuk ka gjuhah. Argument për këtë është rasti i ‘Umerit ؓ me ‘Hatib ibn Beltan, si dhe fjala e ‘Usejdit ؓ kundër Sa’dit ؓ. Shih Bu’haribun në “*Ebedu-l-mufred*”.

2. **Ai i cili e bën dikënd *tekfir*, për shkak të armiqësisë apo zullumit që ia ka bërë, mirëpo në vete (brenda) e din se ai është musliman** - Ky është në rrezik, e ka bërë një gjuhah shumë të madh dhe ka bërë *kufir* të vogël. Me këtë janë në pajtim gjithë dijetarët.

3. **Kush e bën dike *tekfir* pa *te’vil* dhe pa ndonjë dyshim dhe e llogaritë në realitet atë**

kafir - Në këtë rast, edhe ky bën *kufër*, ngase ky *iman*-in e ka llogaritur *kufër*.

PYETJA NR. 25

Rregulli: *“Kush nuk e bën kafirin kafir, edhe ai është kafir”?*

Llojet e njerëzve që nuk janë musliman:

1. ***El-kafiru-l-’asli*** (si jehudi, krishteri, ateisti, etj.) - Këtë lloj, kush nuk e llogaritë kafir, edhe ai është kafir.

2. ***Murtedd-i, i cili e thotë qartë se ka dalur nga feja (Islami)*** - Ky është si grupi i parë: kush nuk e llogaritë kafir, edhe ai është kafir.

3. ***Kafiri murtedd, i cili bie në një kufr, për të cilin ka ixhma’*** (sikur tallja me fenë, etj.) - Ai i cili këtë nuk e bën *tekfir*, është në dy gjendje:

A. Ose është prej atyre që e pranon se fjala dhe vepra e tij është kufr, mirëpo ndalet në *tekfir* - Ky nuk bën kufr (ngase nuk e përgënjeshton *ajetin*);

B. Ose është prej atyre që thotë se fjala dhe vepra e tij nuk është kufr - Këtij i ngritet argumenti, pas

së cilës, ose e pranon, ose bëhet *kufir* (bëhet kafir).

4. **Kafiri *murtedd*, i cili bie në *kufir* për të cilin ka *i'htilaf*** (sikur lënia e namazit, etj.) - Këtu rregulli nuk vlenë (për atë që nuk e konsideron këtë kafir).

PYETJA NR. 26

A bën kufr ai i cili e len vetëm një namaz?

Atë që unë e shoh, e All-llahu e din, se lënësi i namazit nuk bën *kufr*, deri sa të vërtetohet mbi të cilësia e lënies së namazit, duke qenë lënia e tij më shumë se fa falja e tij.

Kush e len një namaz, ose disa namaze, ky person, edhe pse vepra e tij është prej gjunaheve të mëdhaja, nuk bën *kufr*, edhe pse ka dijetarë që e llogarisin *kufr* edhe me një namaz.

PYETJA NR. 27

Çështja e Ibn Tejmijjes, për tatarët që e kanë luftuar Islamin dhe muslimanët, i cili ata i llogaritë kafira, edhe pse ata i kanë thënë vetes (janë paraqitur) muslimanë?

(Pra, Ibn Tejmijeh i ka llogaritur kafira tatarët që e kanë luftuar Islamin dhe muslimanët, edhe pse ata i kanë thënë vetes musliman!)

PYETJA NR. 28

A ka mundësi një shpjegim të shkurtër në lidhje me arsyetimin me xhehl?

Për arsyetimin me *xhehl* ka tre mendime:

1. Ata që arsyetojnë me *xhehl* në çdo rast;
2. Kush nuk i arsyeton njerëzit në çështjet e *teuhid*-it në përgjithësi, qoftë për në dunja, qoftë për në *A'hiret*, edhe nëse nuk u ka arritur argument;
3. Ky është mendimi më i saktë: se ka injorancë (*xhehl*), që në disa raste është arsye, e në disa raste nuk është arsye:
  - a. Është arsye në *mesele*-të e fshehta, si *kader*-i, çështja e *iman*-it apo cilësive; si dhe *mesele*-të e qarta, për pesona të caktuar, si çështja e disa obligimeve dhe disa ndalesave
  - b. Nuk është arsye në *teuhid*-in e *'ibadet*-it (*'uluhijeh*), dhe ky është *'aslu-d-dinn*-i dhe *dinn*-i

i gjithë Pejgamberëve, si *du'a*-ja (lutja), therja e kurbanit, etj.

E pastaj, ky injorant është në dy gjendje:

1. *Xhahil* i paarsyetuar në dunja dhe *A'hiret*;
2. *Xhahil* i arsyetuar në *A'hiret* e jo në dunja.

PYETJA NR. 29

A është kusht gjykimi i dikujtë me kufr arritja e argumentit?

Kufr-i mund të jetë:

1. Kufr i gjykimit

2. Kufr i dënimit

Kufr-in e dënimit e ka ai, të cilit i është ngritur argumenti.

PYETJA NR. 30

*Disa thonë: Hyrja në Parlament nuk është kufr,
vetëm nëse më vonë bën kufr?*

Kjo nuk është e vërtetë.

PYETJA NR. 31

Dallimi ndërmjet gjykimit në formë të përgjithshme dhe të atij në formë të caktuar. A ka ky dallim ndonjë bazë dikund?

Esenca është se ai i cili bën *kufr* është kafir. Mirëpo, dallimi në formë të përgjithshme dhe në persona të caktuar, kjo ka ardhur prej përhapjes së *irxha'*-së⁸. Sepse, sipas tyre, ai i cili bën *kufr*, duhet të shikohet se çka ka në zemër. Deri sa disa prej njerëzve të “mençur” kanë thënë se në Xhehennem do të hyjë vetëm *kufr*-i, ngase *kafir*-i, sipas tyre, nuk ekziston. Dhe, këtë që e them, nuk don të thotë që mos të mirren parasyshtë kushtet dhe pengesat, mirëpo kjo nuk është deri në atë shkallë të cilën e veprojnë në këtë kohë.

---

⁸ *Irxha'* rrjedh prej fjalës *rexha'*, që don të thotë: shpresë.

PYETJA NR. 32

Cilat janë llojet e vendeve?

Llojet e vendeve janë:

1. ***Daru-l-Islam (vendi Islam)*** - Ky është vendi në të cilin gjykohet me *Sheri'at*.

2. ***Daru-l-ahd (vendi i besës ose marrëveshjes)*** - Ky është shteti i *kufr-it*, nëse ka marrëveshje dhe besë me shtetin Islam, sikur shembulli i Mekkes pas marrëveshjes së Hudejbijes.

3. ***Daru-l-kufr (vendi i kufr-it)*** - Ky është shteti i *kufr-it*, i cili nuk ka marrëveshje dhe besë me muslimanët.

PYETJA NR. 33

Cili është gjykimi i Islamit për rënien në sexhdeh dikujt tjetër pos All-llahut?

1. *Sexhde*-ja ndaj dikujt tjetër pos All-llahut është *shirk* në çdo rast - Ky është mendim i gabuar.

2. Ka dallim ndërmjet *sexhde*-së përshëndetëse (rrespekti) dhe *sexhde*-së së 'ibadet-it. Nëse është qëllimi i parë, kjo është *haram* dhe nuk është *shirk*; mirëpo, nëse kjo *sexhdeh* i bëhet gurit, drurit, varrit, idhullit ose të ngjajshme, atëherë kjo është *kufr* dhe *shirk*. Ndërsa *sexhde*-ja e 'ibadet-it në çdo rast është *kufr*.

Argumentet që tregojnë se *sexhde*-ja e rrespektit nuk është *shirk* është rasti i melaikeve, të cilat i bënë *sexhdeh* Ademit ﷺ; si dhe vëllezërit e Jusufit, të cilët i bënë *sexhdeh* Jusufit ﷺ; dhe të ngjajshme. Dhe, nuk ka mundësi dikush të thotë se kjo ka qenë *shirk* dikurë, ndërsa sot jo, ngase çështja e *teuhid*-it ka qenë e

njejtë te të gjithë Pejgamberët. Mirëpo, kjo është ndaluar në këtë kohë, për të qenë më i plotë ky *ummet*. Ibn Tejmijeh e bën këtë dallim.

PYETJA NR. 34

Sporti - futboli dhe ligjet që kanë të bëjnë me të, a llogariten gjykim me ligj tjetër pos ligjit të All-llahut, e nëse është kështu, atëherë cili është vendimi i atyre që i pranojnë dhe gjykohen me ato ligje?

Rregull: Çdokush i cili gjykon ndërmjet dy personave, ai është gjykatës, dhe gjykatësit nuk i takon të gjykojë, përveç se me atë ligj që e ka sjellur All-llahu ﷻ në Kuran dhe Pejgamberi ﷺ në *Sunnet*; kjo është sipas argumenteve.

Për shembull: nëse dikush e godet dikënd, me qëllim, dhe në këtë rast gjykimi bëhet sipas ligjit të FIFA-së, me karton të kuq, atëherë kjo është *kufër*.

PYETJA NR. 35

Nëse kryetari gjykon me ligjin e All-llahut në të jashtmen dhe të mbrendshmen, mirëpo ai, për shkak të epshit, në një rast, apo dy, apo tre, gjykon ndryshe! A është ky prej llojit të atyre që bëjnë kufr?

Gjykatësi i këtij lloji është në dy gjendje:

1. Ai që në çdo gjendje kthehet në *Sheri'at* dhe *Sheri'at*-i është ligj i tij, mirëpo ky në disa raste gjykon me epshin e tij dhe jo me *Sheri'at* (që nënkupton se ai fajson, për shembull, dëshmitarin i cili është i drejtë), ky është gjuhahqarë, i cili bën gjuhah të madh ndaj All-llahut. Gjithashtu, nëse e len gjykimin në disa raste, ky është zullumqarë, i cili bën gjuhah të madh, mirëpo nuk bën *kufër*, ngase veprimi i tij është gjuhah dhe nuk është gjykim me ligj të *tagut*-it.

Ka dallim ndërmjet atij që e len gjykimin e All-llahut në ndonjë rast dhe atij që gjykon me ligj tjetër në ndonjë rast.

2. Ai i cili në çdo rast e ka ligj *Sheri'at*-in, por ky, në një rast kthehet te ligji i *tagut*-it, si për shembull, të gjykojë për vjedhjen me ligj françes, apo për zinanë me ligj angles, ky person bën *kufr*, edhe nëse nuk e bën këtë, vetëm se në një rast.

Nëse e kupton dallimin e këtyre dy gjendjeve, e kupton dyshimin e murxhieve.

PYETJA NR. 36

Cili është gjykimi i atij që thotë: “Ja RasulAll-llah, lute All-llahun të m’i falë gjuhahet!”; dhe, a është kjo njejtë sikur të thuash: “Ja RasulAll-llah, ndërmjetëso për mua!”; se disa thonë se kjo është bid’at e jo shirk?

Kjo mesleleh është në dy gjendje:

1. Nëse e bën këtë *du’a* duke qenë larg varrit të tij, kjo është *shirk* i madh;

2. Nëse e lutë atë pranë apo te varri i tij, atëherë kjo është në dy gjendje:

a. Të kërkossh prej tij shërim, ndohmë, mbrojtje, falje, etj., kjo është *shirk* i madh;

b. Nëse thotë: “Lute All-llahun për mua!”, dijetarët për këtë rast janë ndarë në dy mendime:

I. Dijetarët e Nexhdit e llogarisin *shirk* të madh;

II. Dijetarët e vonshëm e llogarisin *bid'at*, i cili të çon në *shirk* të madh, ngase këta kanë dyshim, sepse ai është i gjallë në varr, dhe dëgjimi i tij kur i japin *selam*, dhe thonë se nuk i japin ndonjë cilësi të *rububijjes*, dhe kjo është sikur ta lutësh atë duke qenë gjallë, dhe kjo nuk është *shirk* me *irxha'*, sipas tyre, ngase ai është i gjallë.

Ky është *shirk* i madh, mirëpo arsyetohet në këtë rast me *xhehl* dhe *te'vil*, ngase dyshimi është shumë i fuqishëm. *VAll-llahu a'lem* (All-llahu e din më së miri)!

PYETJA NR. 37

Cili është vendimi i Sheri'at-it për atë i cili thotë: "Filani është demokrat!"; apo: "Unë jamë demokrat!"; ose: "Ne e duam demokracinë!"; ndërsa nuk e dinë kuptimin e vërtetë të saj?

Nëse me këtë fjalë don të nënkuptojë *Shura* (tolerance, civilizim, etj.), nuk bën *kufr*, mirëpo fjala është e refuzuar (e ndaluar). E, nëse e din kuptimin, se gjykimi i takon popullit dhe e thotë me atë kuptim, atëherë bën *kufr*.

PYETJA NR. 38

Cili është gjykimi i Sheri'at-it ndaj atyre që thonë se Kurani është i krijuar?

Ebu Davudi thotë: “E kam dëgjuar Imam Ahmedin, se një person ka thënë: “Emrat e Allahut janë të krijuar”, dhe ka thënë: “Ky është *kufr* i qartë”. Gjithashtu, i thash Ahmedit, ditën që e falte *xhumu'a*-në me xhehmitë: “A e fale *xhumu'a*-në?” Tha: “Unë e përsëris atë, dhe çdo herë që jam falur pas diujt që thotë se Kurani është i krijuar, e kam përsëritur atë namaz!” I thash: “Edhe në A'rafat?” Tha: “Po”.”

PYETJA NR. 39

(E përsëritur...)

PYETJA NR. 40

Cili është vendimi i Sheri'at-it për atë që thotë: "Vëllezërit tanë jehudë dhe krishterë!", në aspekt të da'vet-it, dhe i keqinterpretojnë ajetet e Sura-së Esh-Shu'ara, dhe thonë se qëllimi i kësaj është në aspektin njerëzorë?

Ky është mendim i gabuar, i pabazuar në argument, ngase vëllazëria është vetëm në dy lloje dhe s'ka tjetër:

1. Vëllazëria në aspektin e fesë

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ...

"Me të vërtetë se besimtarët janë vëllezër."

(El-Huxhurat: 10)

2. Vëllazëria në aspektin e gjakut-familjes

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ

هُودٌ أَلَّا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

***“Populli ‘Ad i përgënjeshtroi të Dërguarit.
Kur u tha vëllau i tyre Hudi ...”***

(Esh-Shu'ara: 123-124)

Sa i përket argumentit të Sura-së Esh-Shu'ara, ky është argument kundër tyre në dy aspekte:

- a. Krejt këta flasin në aspektin e gjakut dhe familjes;
- b. Kur All-llahu i përmendë në aspektin e fisit, thotë:

... أَخَاهُمْ شُعَيْبًا ...

“... vëllaun e tyre Shu'ajbin ...”

(Hud: 84)

ndërsa kur e përmendë aspektin e *shirk*-ut, e ndërpret këtë dhe thotë:

إِذْ قَالَ لَهُمُّ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾

"Kur u tha atyre Shu'ajbi ..."

(Esh-Shu'ara: 177)

e si do të jetë vëllazëria e tyre, që nuk i ke vëllezër, as në fe e as në familje.

PYETJA NR. 41

Komunat, a llogariten një Parlament i vogël?

Nuk e di saktësisht çfarë bëhet (çfarë roli ka) në komuna, edhe pse nuk dyshoj në ndalesë e hyrjes në të.

PYETJA NR. 42

Në cili aspekt bëhet e ndaluar (komuna)?

Në aspektin e përngjasimit me jomuslimanët; në aspektin e votimit të njerëzve të prishur dhe tjerëve; si dhe shumë gjunahe tjera që bëhen në të.

PYETJA NR. 43

Cili është vendimi i Sheri'at-it, nëse dikush thotë: "Kjo është me bereqetin tend!"; ose: "Filani është krejt bereqet!"?

Në bazë të asaj që e ke përmendur, nuk shoh diçka, ngase qëndrimi me vëlezërit, *zijaret-i* (vizita) i tyre dhe biseda me ta është prej bereqetit, dhe nuk është bereqeti diçka e caktuar.

PYETJA NR. 44

A lejohet të mirret nënshtetësia e shteteve të kufr-it?

Varet prej kushteve dhe obligimeve: nëse ato janë *kufër*, është *kufër*; e nëse ato janë *haram*, është *haram*.

PYETJA NR. 45

Cili është vendimi i Sheri'at-it ndaj cirkut dhe lojrave mashtruese?

Në shumicën e rasteve, këto lojra hynë në *sihr*, në aspektin e përgjithshëm. Nëse bëhen me anë të Shejtanëve, është *kufër*. Ndërsa nëse bëhen me anë të mashtrimeve (trikave), atëherë është *haram*.

PYETJA NR. 46

(E përsëritur...)

PYETJA NR. 47

A lejohet shkrimi në librat që janë vakf, si dhe marrja e tyre, blerja e saj dhe kthimi në vendin e duhur?

1. Nëse ai i cili e ka lënë *vakf* e ka kushtëzuar që mos të shkruhet asgjë, atëherë nuk lejohet;

2. Nëse nuk ka kushtëzim, atëherë:

a. Nëse shkrimi është i kotë, nuk lejohet;

b. Nëse shkrimi është i dobishëm, atëherë lejohet.

3. Nëse e merr, pastaj e blenë dhe e kthen, kjo është e lejuar.

PYETJA NR. 48

A lejohet përdorimi i parfumeve që përmbajnë alkool?

Nuk lejohet. Ky është mendimi i katër medhheb-eve.

PYETJA NR. 49

A është i lejuar teverruk-u (ta blejë njeriu një gjë me pagesë të vonuar) dhe shitja e saj pa ndonjë marrëveshje, me çmim më të vogël, për t'i nxjerrur të hollat?

Nëse kjo bëhet me të njëjtin person, është e ndaluar dhe është kamatë. E nëse bëhet me dikë tjetër, atëherë këtu ka *i'htilaf*. Sipas Ibn Tejmijjes është e ndaluar. Sipas Imam Shafi'ijut lejohet.

Më mirë është t'i largohet asaj, por nëse nuk gjen borxh, atëherë lejohet.

PYETJA NR. 50

Cili është gjykimi i Islamit për grevën e urisë?

Sa i përket kësaj, nëse ka nevojë, ajo lejohet, por me kusht: që mos t'i bëjë dëm: me sëmundje apo me vdekje.

Argument për këtë është agjërimi i vazhdueshëm i Pejgamberit ﷺ.

Lënia e ushqimit në Islam nuk është *haram*, mirëpo nëse ajo i bën dëm njeriut, atëherë nuk lejohet. Nuk lejohet për shkak të demit e jo për shkak të lënies së ushqimit.

PYETJA NR. 51

A është kusht, në arritjen e shpërblimit në dhikr, që të bëhet me zemër të përqëndruar?

Nuk ka dyshim se përqëndrimi në të ka ndikim më të madh, mirëpo nuk ka diçka në argument që e kushtëzon një gjë të tillë, dhe mirësia e All-llahut është e gjërë.

PYETJA NR. 52

A lejohet gënjeshtria për maslahat (e sidomos në burg)?

Kjo është një meseleh e cila ka i'htilaf.

Pejgamberi ﷺ ka thënë: “Nuk lejohet gënjeshtria, përveç se në tre raste: në luftë, për t'i pajtuar muslimanët dhe ndaj bashkëshortes (për ta pajtuar apo gëzuar atë)”.

Mesele-ja qëndron në atë se, tre gjërat e *hadith*-it, a krahasohen me gjërat tjera apo jo? Dhe, këto tre, a janë për përcaktim apo për shembull?

Sipas Ibnu-l-Xheuzit, Nevevijut, 'Hattabijut dhe disa të tjerëve, çka janë të ngjajshme me këto raste, lejohet. Dhe rregulli në këtë thotë: **çdo qëllim i lavdëruar, që nuk ka mundësi të arrihet në të, përveç se me gënjeshtër, duke mos i bërë dëm askujt, lejohet gënjeshtria.**

PYETJA NR. 53

A lejohet përdorimi i barërave për qetësim, për gjum, etj.?

Nëse ato janë të dëmshme, janë të ndaluara, dhe kjo kuptohet nga mjeku musliman.

PYETJA NR. 54

Cili është hukm-i ndaj protestave?

Rregulli thotë: **'Ibadet-et, në essence, janë të ndaluara, ndërsa adetet ose gjërat e dunjasë janë të lejuara.**

Andaj, kush i ndalon protestat, duhet të na sjellë argument.

Ata të cilët i ndalojnë protestat, mbështeten në tre gjëra:

1. Bid'at

Kundërshtim: *Bid'at*-et janë në *'ibadet* e jo në adet.

2. Përngjasimi me jomuslimanët

Kundërshtim: Historia është e mbushur me tubimet e njerëzve për kërkesat e tyre, dhe kthehu te jeta e 'Uthmanit ﷺ, dhe kthehu në historinë e Basras dhe Kufes, në gjysmën e dytë të shekullit të parë, për të parë se në shumicën e

rasteve ka pasur kësi lloj rastesh - organizimesh, dhe kjo është argument se protestat kanë bazë në *Sheri'at*, por është argument se nuk është përngjasim me jomuslimanët.

3. Sjellin dëme të mëdha

Kundërshtim: Ne e shohim që protestat organizohen në shumë vende dhe nuk sjellin dëme që i përmendin tjerët, bile nëpërmejt tyre kanë ardhur shumë dobi të mëdhaja.

PYETJA NR. 55

Cili është kufiri i përngjasimit me jomuslimanët?

Kufiri kthehet në tre gjëra (raste):

1. Nëse për të ka ardhur argument, si shembulli i mjekrës dhe veshjes;
2. Nëse është çështje e veçantë për jomuslimanët dhe është shenjë dalluese e tyre;
3. Ajo që përhapet në mesin e muslimanëve me zullum.

Nëse nuk plotësohen këto tre gjëra, nuk hyn në përngjasimin e ndaluar.

PYETJA NR. 56

A lejohen veshjet e sportit, në të cilat ka kryq?

Veshjet e sportit nuk lejohen në asnjë rast, ngase ato janë përngjasim me jomuslimanët. Gjithashtu nuk lejohet nëse në to ka kryq. Ndërsa sa i përket *kufr*-it të tij, unë nuk e shoh atë si *kufr*, përveç nëse është kjo në aspektin e madhërimit.

PYETJA NR. 57

Si mundet mos të jetë veshja në të cilën ka kryq e veshur për madhërim apo jo?

Kjo kthehet në traditë: nëse në traditë veshja e saj tregon madhërim, atëherë është *kufër*, edhe pse llogaritja në këtë mënyrë duhet të shqyrtohet.

Për këtë shkak, dijetarët japin *fetva* për ndalimin e veshjeve në të cilat ka *ajet* apo emra të All-llahut, ngase ajo më shumë është nënçmim se sa madhërim.

Vërejtje: Të shoh vëlla i nderuar, se çdo herë lakmon në gjykime të prera, dhe kjo nuk ka mundësi të realizohet në shumë raste, andaj të këshilloj për mësimin e rregullave në përgjithësi, e në realizim e tyre në praktikë varet rasti prej rastit; e nëse ke dyshime në ndonjë rast të caktuar, ndalu, se shpëtimin nuk e zëvendëson asgjë.

PYETJA NR. 58

(E përsëritur...)

PYETJA NR. 59

Disa kanë thënë se një prej arsyeve të tekfir-it të ushtrisë është rruajtja e kokës. Si ka mundësi një gjë e tillë?

(A mundet dikush të bëjë kufër ose shirk me rruajtjen e kokës?)

Rruajtja e kokës është prej llojeve të mëdha të ‘ibadet-eve dhe përruljes, ashtu siç e ka përmendur Ibn Kajjimi në “Zadu-l-Mead”.

Kush e rruan kokën e tij, në aspektin e nënshtrimit ndaj dikujt, ashtu siç bëjnë sufijetë ndaj Shejhëve të tyre, dhe njëjtë edhe ushtarët kur hynë në ushtri, kjo është *shirk* dhe vepruesi është *mushrik*. Dhe gjithashtu, ai i cili ia heqë flokët dikujt, në aspektin e nënçmimit dhe robërimit, edhe kjo është prej llojeve të *shirk*-ut, dhe kjo nuk bëhet, përveç se në kohë të caktuar, në Haxhë dhe Umrah.

PYETJA NR. 60

E ngjajshme me pyetjen 59-të...

PYETJA NR. 61

Lidhur me përshëndetjen?

Nëse një çështje vërtetohet se është *'ibadet* ndaj All-llahut, drejtimi i tij ndaj dikujt tjetër pos Tij është *shirk*. Ndërsa nëse nuk është *'ibadet*, por vërtetohet ndalesa e saj, atëherë është *haram*.

Kjo mund të kalojë edhe në *kufr*, nëse ka ligj.

PYETJA NR. 62

Cilat janë pikat që kundërshtohen me Islamin, në lidhje me hyrjen në ushtri?

Hamud Et-Tevehni ka folur për këtë çështje, dhe në lidhje me këtë temë dhe gjërat e ndaluara në të, sikur që është: përshëndetja, rrahja, veshja, muzika, etj., dhe hyrjen e këtij libri e ka bërë *Shej'h* Ibni Bazzi.

Edhe nëse themi, shembull, se kjo nuk është *kufr*, së paku është *haram*.

Ndërsa të këqijat në të janë shumë:

1. *Shirk-u* i nënshtimit;
2. *Shirk-u* i përshëndetjes;
3. Gjykimi me ligj tjetër pos ligjit të Allahut;
4. Mbrojtja e këtij ligji; etj..

PYETJA NR. 63

A llogaritet distancimi prej ushtrisë së Sirisë pendim?

Nuk llogaritet vetëm largimi i tij pendim, por patjetër ta besojë All-llahun dhe ta mohojë *tagut*-in dhe të largohet prej gjithë gjërave që e prishin *teuhid*-in. Ndërsa, është e qartë, se shumica e tyre kanë dalur prej aty, disa për dobësinë e tyre, disa për shkak të urretjes së Asadit, disa për nxënien e pozitave më vonë, dhe disa prej frikës nga kryengritësit.

PYETJA NR. 64

Cili është gjykimi i kërimit të të drejtave të njeriut? A lejohet muslimani të merr pjesë në to?

Bashkëpunimi me jomuslimanët, për të arritur në të drejtën dhe për ta ngritur drejtësinë, lejohet, me kusht për mosngritjen e tyre. Dhe për këtë është argument rasti i *Hilfu-l-Fudul*-it. (Para Shpalljes, Pejgamberi ﷺ morri pjesë në marrëveshjen që u bë, për të mos ju bërë zullum njerëzve në Mekkeh. Më pas (pas Shpalljes), Pejgamberi ﷺ tha: “Sikur të mbahej edhe një herë, do të merrja pjesë!”.) Gjithashtu, argument është edhe *hixhret*-i (shpërngulja) për në Abisini.

Nëse dikush dërgon diçka deri te organizatat për të drejtat e njeriut dhe ua përshkruan atyre gjendjen e dënimeve dhe padrejtësive që ju bëhen muslimanëve dhe kërkon presion ndaj zullumqarëve, pa i lavdëruar ato (organizata)

dhe pa ju nënshtruar ligjeve të tyre, nuk ka
asgjë të keqe në të.

PASTHËNIE

Me ndihmën e All-llahut dhe me lejen e Tij, e përfundova edhe këtë libër. Falënderimi i takon All-llahut ﷻ, ndërsa *salavat*-et dhe *selam*-et qofshin mbi Vulën e Pejgamberëve, Muhammedin ﷺ, familjen e tij të ndershme, shokët e tij besnik dhe të sinqertë, dhe mbi gjithë ata që e ndjekën dhe do ta ndjekin rrugën e tij deri në Ditën e Gjykimit.

Pastaj, falënderoj hoxhën e nderuar Omer Ef. Bajramin, të cilin All-llahu ﷻ e bëri shkak dhe nëpërmejt tij ma mësoi rrugën e vërtetë, fenë e pastër, *Sunnet*-in e Pejgamberit ﷺ dhe të gjitha çështjet e fesë. Lus All-llahun ﷻ, që ta shpërblejë hoxhën e nderuar, t'i japë atij shëndet, ta mëshirojë atë, ta ruajë atë, ta forcojë atë, t'i ndihmojë atij në rrugën e *da'vet*-it dhe të na bashkojë me të në Xhennetin *Firdeus*. AMIN!

All-llahu i shpërbleftë edhe të gjithë ata që kontribuan në realizimin e këtij libri.

O All-llah, pranoje këtë vepër, më mëshiro mua, prindërit e mi, familjen time, shokët (vëllezërit) e mi dhe të gjithë muslimanët deri në ditën e fundit! O Zot, na i prano veprat e mira dhe na i shlyej mëkatet tona, na udhëzo në rrugën e drejtë dhe na përqëndro në të! O Zot, na mundëso të jeojmë si musliman dhe na mundëso të vdesim si musliman, na mundëso të ta dorëzojmë shpirtin në formën më të mirë! O All-llah, na shpëto nga dënimi i varrit dhe nga sprovat e tij! O All-llah, na shpëto në Ditën e Gjikimit dhe nga vështirësitë e saj! O All-llah, mos na tako me Xhehennemin dhe na shpëto prej tij! O All-llah, në këtë botë na bashko me të mirët dhe ata që janë në hak, e në botën tjetër na bashko në Xhennetin Firdeus, bashkë me Muhammedin ﷺ, me Pejgamberët tjerë, me Sahabet, me Shehidat dhe me gjithë njerëzit e mirë! Amin!

Lutja jonë e fundit është:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

**"Falënderimi i takon All-llahut, Zotit të
Botërave!"**

Hetem Ibrahim

PËRMBAJTJA

PARATHËNIE 5

PYETJA NR. 1

Kur dikush e merr ndonjë post në shtet, dhe i bën sexhdeh Ataturkut, duke e pasur kusht atë, ndërsa dikush e arsyeton me maslahat (një dobi të caktuar)? 7

PYETJA NR. 2

A lejohet veshja e teshave të kufr-it, nëse e shohim se është duke ardhur ushtria e kafirave dhe ka rrezik për muslimanët? 11

PYETJA NR. 3

Nëse dikush nuk ka mundësi t'i nxjerrë disa sende të vetat, përveç se me ligje të tagut-it, atëherë kjo a është darurah? Cila është përgjigjeja? 16

PYETJA NR. 4

Çështja e ngritjes së argumentit dhe kush e ngritë atë? 17

PYETJA NR. 5

Cila është çështja e qartë, kur te'vil-i mund të llogaritet arsye për dikënd? 20

PYETJA NR. 6

Çështja se All-llahu qëndron mbi 'Arsh ka mbi një mijë argumente. A është prej mesele-ve të qarta? 21

PYETJA NR. 7

Çështja e kuptimit të argumnetit? 22

PYETJA NR. 8

Çka don të thotë: nuk e ka kuptuar argumentin? 23

PYETJA NR. 9

Pshtjellimi dhe shtrembërimi që 'ulema'-të ua bëjë xhema'at-it në çështjet e shirk-ut dhe 'aslud-dinn-it, a është arsye për popullin e thjeshtë? 24

PYETJA NR. 10

Pyetja i është bërë për person të caktuar, që ka bindje të caktuara? 25

PYETJA NR. 11

Cili është hukm-i për mbledhjet të cilat bëhen për bashkimin e feve? 26

PYETJA NR. 12

A është arsye mashtrimi i 'ulema'-ve që ua bëjnë popullit në çështjet e kufr-it? 27

PYETJA NR. 13

Cili është mendimi juaj, për atë i cili thotë se, për t'u shpallur dikush kafir, duhet të plotësohen kushtet dhe të largohen pengesat? 30

PYETJA NR. 14

Cili është dallimi ndërmjet 'aslud-dinn-it, mesele-ve të qarta (dhahirah) dhe atyre të fshehta ('hafijjeh)? 32

PYETJA NR. 15

Çka është shirk-u i vogël? 34

PYETJA NR. 16

Çka është Demokracia; cili është dallimi ndërmjet demokracisë dhe Shura-së; dhe cili është vendimi i Sheri'at-it për atë i cili hyn në Parlament? 35

PYETJA NR. 17

Nëse paraqitet Sheri'at-i në votime, a llogaritet kjo dalje prej Islami, dhe nëse thonë se ne e dimë sigurtë, ose për afërsisht sigurtë, që shumica do ta votojnë (përkrahin) atë? 38

PYETJA NR. 18

Zyrat e padrejtësive (gjykatat): cila është e vërteta rreth tyre? Cili është gjykimi i Sheri'at-it për gjykimin t'eta, për t'i arritur disa të drejta? 39

PYETJA NR. 19

Ai i cili punon në doganë, trafik, komunë, etj. Dhe është prej atyre që i mbledh taksat dhe tatimet? 40

PYETJA NR. 20

Cili është kundërshtimi i atyre të cilët thonë se në lidhje me grupin refuzues ka dy mendime? 41

PYETJA NR. 21

A ka mundësi të na e sqaroni mesele-në e tavaf-it? 43

PYETJA NR. 22

Hadith-i i “dhatu envat”: A kanë bërë kufr Sahabet në këtë rast? 44

PYETJA NR. 23

A arsyetohet fillestari në Islam, nëse ai bën shirk? 45

PYETJA NR. 24

Për hadith-in: “Kush i thotë vëllait të vetë: “o kafir”, njërit i kthehet ajo”; a është kjo që e prishë Islamin apo jo? 46

PYETJA NR. 25

Rregulli: “Kush nuk e bën kafirin kafir, edhe ai është kafir”? 48

PYETJA NR. 26

A bën kufr ai i cili e len vetëm një namaz? 50

PYETJA NR. 27

Çështja e Ibn Tejmijjes, për tatarët që e kanë luftuar Islamin dhe muslimanët, i cili ata i llogaritë kafira, edhe pse ata i kanë thënë vetes (janë paraqitur) muslimanë? 51

PYETJA NR. 28

A ka mundësi një shpjegim të shkurtër në lidhje me arsyetimin me xhehl? 52

PYETJA NR. 29

A është kusht gjykimi i dikujtë me kufr arritja e argumentit? 54

PYETJA NR. 30

Disa thonë: Hyrja në Parlament nuk është kufr, vetëm nëse më vonë bën kufr? 55

PYETJA NR. 31

Dallimi ndërmjet gjykimit në formë të përgjithshme dhe të atij në formë të caktuar. A ka ky dallim ndonjë bazë dikund? 56

PYETJA NR. 32

Cilat janë llojet e vendeve? 57

PYETJA NR. 33

Cili është gjykimi i Islamit për rënien në sexhdeh dikujt tjetër pos All-llahut? 58

PYETJA NR. 34

Sporti - futbolli dhe ligjet që kanë të bëjnë me të, a llogariten gjykim me ligj tjetër pos ligjit të All-llahut, e nëse është kështu, atëherë cili është vendimi i atyre që i pranojnë dhe gjykohen me ato ligje? 60

PYETJA NR. 35

Nëse kryetari gjykon me ligjin e All-llahut në të jashtmen dhe të mbrendshmen, mirëpo ai, për shkak të epshit, në një rast, apo dy, apo tre, gjykon ndryshe! A është ky prej llojit të atyre që bëjnë kufr? 61

PYETJA NR. 36

Cili është gjykimi i atij që thotë: “Ja RasulAll-llah, lute All-llahun të m’i falë gjunahet!”; dhe, a është kjo njejtë sikur të thuash: “Ja RasulAll-llah, ndërmjetëso për mua!”; se disa thonë se kjo është bid’at e jo shirk? 63

PYETJA NR. 37

Cili është vendimi i Sheri’at-it për atë i cili thotë: “Filani është demokrat!”; apo: “Unë jamë demokrat!”; ose: “Ne e duam demokracinë!”; ndërsa nuk e dinë kuptimin e vërtetë të saj? 65

PYETJA NR. 38

Cili është gjykimi i Sheri’at-it ndaj atyre që thonë se Kurani është i krijuar? 66

PYETJA NR. 39

(E përsëritur...) 67

PYETJA NR. 40

Cili është vendimi i Sheri’at-it për atë që thotë: “Vëllezërit tanë jehudë dhe krishterë!”, në aspekt të da’vet-it, dhe i keqinterpretajnë ajet-et e Sura-së Esh-Shu’ara, dhe thonë se qëllimi i kësaj është në aspektin njerëzorë? 68

PYETJA NR. 41

Komunat, a llogariten një Parlament i vogël? 71

PYETJA NR. 42

Në cili aspekt bëhet e ndaluar (komuna)? 72

PYETJA NR. 43

Cili është vendimi i Sheri'at-it, nëse dikush thotë: “Kjo është me bereqetin tend!”; ose: “Filani është krejt bereqet!”? 73

PYETJA NR. 44

A lejohet të mirret nënshtetësia e shteteve të kufr-it? 74

PYETJA NR. 45

Cili është vendimi i Sheri'at-it ndaj cirkut dhe lojrave mashtruese? 75

PYETJA NR. 46

(E përsëritur...) 76

PYETJA NR. 47

A lejohet shkrimi në librat që janë vakf, si dhe marrja e tyre, blerja e saj dhe kthimi në vendin e duhur? 77

PYETJA NR. 48

A lejohet përdorimi i parfumeve që përmbajnë alkool? 78

PYETJA NR. 49

A është i lejuar teverruk-u (ta blejë njeriu një gjë me pagesë të vonuar) dhe shitja e saj pa ndonjë marrëveshje, me çmim më të vogël, për t'i nxjerrur të hollat? 79

PYETJA NR. 50

Cili është gjykimi i Islamit për grevën e urisë? 50

PYETJA NR. 51

A është kusht, në arritjen e shpërblimit në dhikr, që të bëhet me zemër të përqëndruar? 81

PYETJA NR. 52

A lejohet gënjeshtria për maslahat (e sidomos në burg)? 82

PYETJA NR. 53

A lejohet përdorimi i barërave për qetësim, për gjum, etj.? 83

PYETJA NR. 54

Cili është hukm-i ndaj protestave? 84

PYETJA NR. 55

Cili është kufiri i përngjasimit me jomuslimanët? 86

PYETJA NR. 56

A lejohen veshjet e sportit, në të cilat ka kryq? 87

PYETJA NR. 57

Si mundet mos të jetë veshja në të cilën ka kryq e veshur për madhërim apo jo? 88

PYETJA NR. 58

(E përsëritur...) 89

PYETJA NR. 59

Disa kanë thënë se një prej arsyeve të tekfir-it të ushtrisë është rruajtja e kokës. Si ka mundësi një gjë e tillë? (A mundet dikush të bëjë kufr ose shirk me rruajtjen e kokës?) 90

PYETJA NR. 60

E ngjajshme me pyetjen 59-të 91

PYETJA NR. 61

Lidhur me përshëndetjen? 92

PYETJA NR. 62

Cilat janë pikat që kundërshtohen me Islamin, në lidhje me hyrjen në ushtri? 93

PYETJA NR. 63

A llogaritet distancimi prej ushtrisë së Sirisë pendim? . 94

PYETJA NR. 64

Cili është gjykimi i kërkimit të të drejtave të njeriut? A lejohet muslimani të merr pjesë në to? 95

PASTHËNIE 97

